

El poeta de “La Tarda Oberta”

Jaume Agelet ha lligat, en el seu darrer volum, la severitat polida de la presentació anglesa amb un contingut catalaníssim. Llibre d'una fina condició és “La Tarda Oberta”. El poeta s'abandona a l'imatge a cor que vols, i l'home diríeu que és suspès en l'espai i una lleu boirina li flota davant dels ulls. Sembla un poeta de món interior i és essencialment de món enfora; mostra una sensibilitat afinadíssima i un esperit lleuger. Allò que en realitat és eteri i incorpori, pren contorn sota el seu esguard i esdevé palpable, i tanmateix és bell de veure com això és assolit sense la més lleu violència. Així ens diu la fosca “penja com herbei mareit”, i

*El silenci s'enrosca com un eura
en el tronc solitari del meu pit.*

Hi ha un domini de la línia dins el poeta de “La Tarda Oberta” i és que té un sentiment de la plasticitat, el qual l'orgia d'imatges i el desvari de llum no arriben a desfigurar. Aquest sentiment de la plasticitat és qui el fa dir

*Les campanades matinals
es baden fresques com magranes*

Noti's la diversitat de sensacions que hi ha lligades en aquesta estrofa. Aquesta diversitat la retrobem al llarg del volum, produint imatges subtils.

*La tarda és una branca que s'inclina
esfullant-se entre núvols i oronells.*

Tot pesa en els seus versos, el raig de sol, la boirina del matí, la flama del dia. Diríeu que el poeta ha de percebre la carícia de l'atmosfera i que, si més no, aquesta li és visible

L'aire es destria en regalims

ens diu i la sensació de la corporietat de l'aire és evident. Hi ha, però, altres versos on la corporietat d'allò que ens és positivament impalpable pren, encara, més relleu.

*mentre desplega vivament la música
sos domassos llampants*

Dins aquest suggestiu afinament dels sentits, dins aquesta barreja de sensacions, el poeta va on la fantasia. Viu un món imaginari, el qual, tal vegada seria el nostre mateix món de cada dia, vist per uns ulls d'infant meravellat i ple de la més gran i extrema candor. En la poesia de l'Agelet no hi cerquessiu ni dubtes, ni neguits, ni desenganys, ni penediments; tot allò que podria donar un aire greu i profund a la poesia ha estat exclòs, tot és claror, perfum i emoció pura. No mostra cap lluita interna, ni palpitacióangoixosa. És la seva, la poesia de l'home en estat de gràcia, qui es manté apartat de

tota lògica, atent només a una sensualitat clara i gloriosa. Per atzar trobareu un concepte en els seus poemes, l'imatge ho governa tot. El pensament, la raó i el mateix sentiment, si convé, han d'ésser sacrificats al lliure joc imaginatiu

*Damunt les branques del cel
els ocells canten
Quan agafèn brins de llum,
corpresos, callen
Oh ramells de sol flairós
que els becs aflamen!*

Cal una tebior i una candorositat extraordinària, un estat d'esperit ben singular, per donar el grau d'encantament que dóna Agelet en aquest poema. Només podem trobar-hi parió en una estampa oriental.

Una petxina de nacre oberta al bat del sol, no arribarà a oferir els mil tons rosats, que agermana en una renglera de versos l'exquisit cantor de "La Tarda Oberta". En confiar-se al seu vaporeig, l'agilitat que mostra en plasmar les més fugisseres impressions arriba al màxim. Apareix una comparança alada brodada damunt d'un altre i tot acaba per donar la sensació d'un airós volateig. Hi ha, és clar, en la poesia de l'Agelet una gran qualitat decorativa aparellada a una certa condició, si és no és femenina, però la lírica pura no hi manca, ans hi és albiradora i vos entra endins.

Un optimisme fonamental amara tot el volum i li dóna la llum dominant. Aquell desig de florir que narra en "Floriré en la pau d'un bell matí?", aquelles tiges que s'aixecarien en son si

*trèmules de ma joia continguda.
Oh la frisança aguda
de clarors per obrî!*

escampen l'essència de la seva meravellosa florida per totes les pàgines de "La Tarda Oberta". Es Agelet un poeta que caldrà estudiar a través de les seves imatges, puix aquestes semblen el pretext i la fi del seu anhel de cantar. En la seva poesia, l'expressió és molt afinada, neta en extrem, i plena d'una elegantíssima naturalitat. Havem, però, vingut a afirmar que és un virtuós de la imatge, tal vegada, doncs, sobra dir que és àdhuc un sensual dels mots.

Totes les seves composicions s'amparen d'una gran brevetat. Semblen la matèria prima, primer present d'un estat líric que, per ventura, en un temperament doblement ambiciós, hauria cristallitzat en produccions d'una més gran volada. Agelet, però, s'acontenta amb l'espontània concepció primera i, en fer-ho, obté un guany en emoció i sinceritat. Veiem en això, una fidelitat guardada a la teoria de Maragall, l'empenta del qual esdevé tan precisa en algunes composicions, que hi ha fragments que semblen talment fets escàpols de l'obra del Mestre, a malgrat de les diferències temperamentals que separen l'Agelet del creador de la moderna poesia catalana.